

FRANKRIJK

Door Jan van de Wiel

Deze maand neem ik jullie mee naar Frankrijk. Niet op vakantie maar via een leuk verhaal over dit imposante, immens grote land. Frankrijk is het op 2 na grootste land van Europa met als hoofdstad Parijs (alleen over Parijs is al een editie van De Lekbode vol te schrijven). Over Frankrijk is al vroeg iets in de geschiedenisboeken terug te vinden. De Galliërs (denk maar aan Asterix en Obelix) waren al een van de bekendste volken van het hedendaagse Frankrijk samen met de Grieken, Romeinen en Saksen. Frankrijks culturele identiteit werd rond 50 v.Chr. bepaald door de verovering van het Keltische Gallië door de Romeinse legers onder bevel van Julius Caesar. De Latijnse cultuur overleefde de val van het Romeinse Rijk, al ontstond er een door Germanen gedomineerd Frankisch Rijk. Frankrijk kent sinds de deling in 843 van dit rijk en het ontstaan van West-Francië enige bestuurlijke continuïteit met Parijs als machtscentrum en is daarmee de oudste geopolitieke entiteit in Europa. Sinds de vroege middeleeuwen is het door de omvang van het grondgebied en van de bevolking altijd een factor van belang geweest in de Europese machtsverhoudingen. De landsgrenzen kregen bij de Vrede van Nijmegen in 1678 ongeveer de vorm die ze sinds 1945 weer hebben en vallen grotendeels samen met natuurlijke grenzen. In de 17e, 18e en begin 19e eeuw was Frankrijk de grootste mogendheid op het Europese continent. Door de Franse Revolutie in 1789 veranderde Frankrijk van een absolute monarchie in een republiek, waarvan de beginselen als bedreigend werden ervaren door andere Europese mogendheden, die probeerden de revolutie de kop in te drukken. Onder het bewind van Napoleon keerde het tij en werden veel aspecten van de revolutie geëxporteerd; dit ging gepaard met spectaculaire veroveringen, die echter tussen 1812 en 1815 weer geheel verloren gingen. Frankrijk heeft zich sinds ongeveer 1300 uitdrukkelijker dan andere West-Europese landen ontwikkeld tot een centralistische natiestaat, die in de 19e eeuw tot volle wasdom kwam. Vandaag de dag hebben de 92 departementen waarin het moederland is verdeeld, erg weinig autonomie ten opzichte van de regering in Parijs. Vanaf de vroegmoderne tijd heeft het land ook grote internationale culturele invloed, al is die in de afgelopen decennia wat verminderd. Veel grote steden zoals Marseille, Nice, Bordeaux, Reims waren vroeger steden die veel toeristen trokken, maar op dit moment veel schade ondervinden van het opkomende terrorisme. In de filatelie is Frankrijk een gewild verzamelgebied. Zo ook de voormalige Franse colonies. De hoofdstad van Frankrijk is Parijs en wie kent deze wereldstad niet met zijn grote verscheidenheid aan musea en bezienswaardigheden zoals het Louvre en de Eiffeltoren, maar daar ga ik volgende maand mijn verhaal aan wijden. Verder heb je steden zoals Marseille, Nice, Toulon (met zijn grote zeehaven, waar de Franse marinevloot ligt). Ook niet te vergeten streken zoals Normandië (bekend om zijn lekkere kaas), Bordeaux, Bourgogne en de Elzas (deze laatste drie staan bekend als wijngebieden die Frankrijk bezit). Kortom een heerlijk vakantie-land. De eerste Franse postzegel deed zijn intrede in 1828. In januari 1849 werden de nieuwe tarieven van kracht. De zegels waren al verkrijgbaar op het postkantoor op 25 december 1848. Deze zegels staan bekend onder de naam "Ceres", de Romeinse god van de

landbouw en de vruchtbaarheid. Op deze zegels werd Ceres afgebeeld in een cirkel met het inschrift "REPUB.FRANC" aan de bovenzijde en "POSTES " aan de onderzijde. Er was standaard echter geen waarde aanduiding. Zo kon de gravure gebruikt worden voor alle uit te geven waarden.

De eerste zegels hadden een waarde van 20 centimes en 1 franc. Later in 1850 kwam de oranje zegel van 40 centimes in omloop. In 1850 was er een tariefverhoging voor brieven van 7 ½ gram van 20 naar 25 centimes. Het tarief voor brieven tot 15 gram ging naar 50 centimes. In verband hiermee kwam er een nieuwe zegel uit van 25 centimes (kleur blauw). Hoewel de oplage van deze zegels vrij hoog was, werd slechts een klein gedeelte van de post voorzien van een postzegel. Vaak werd dan de portokosten betaald door de ontvanger. Ook hier had de posterieën gauw wat op bedacht. Een half uur na de buslichting werd de bus nogmaals geleegd en werd dan alleen de gefrankeerde post meegenomen. Op 20 december 1851 werd Louis Napoleon president van de republiek Frankrijk en werd er op zijn wens in 1852 een wet uitgevaardigd waarbij voortaan de beeltenis van Napoleon moest staan op munten en postzegels. Het woord Ceres werd vervangen door "Empire" (wat keizer betekent). In november 1852 vond er een volksstemming plaats waarbij de republiek verdween en het keizerschap in ere werd hersteld. De voormalige president werd op 2 december 1852 gekroond tot Keizer. Dat hield dus in dat alle zegels met inschrift "Ceres" vervangen werden door "EMPIRE FRANCAIS". Napoleon heeft voor de geschiedenis van Frankrijk veel betekend. Na dit tijdperk heeft Frankrijk nog vele bekende personen gekend. Voormalig generaal Charles de Gaulle was met name actief in de 19^e Eeuw. Ook heeft Frankrijk veel kunstenaars en schilders gekend die tot op heden nog steeds beroemd zijn (Gauguin, Boudin en Monet). Waar Frankrijk helemaal beroemd om is, is "de gastronomie Francaise" met als grondlegger voor de "nouvelle Cuisine" Escoffier. Deze Franse kok leefde in de vorige eeuw en wist toen al dat lekker eten soms even tijd kost. Dit kunnen we ons eigenlijk in deze 24 uren economie niet meer voorstellen. Tegenwoordig wordt de "pizza brommer" even gebeld voor een snelle hap of eten we even een "frietje" bij de patatboer, maar we vergeten dat eten wel een van de eerste levens behoeftes is van de mens. Ik ga zelf ook maar eens aan de warme maaltijd en ga u volgende maand iets vertellen over de hoofdstad van Frankrijk "PARIJS".

